



Claustre del monestir de Lluçà

Lluçà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Monestir de Lluçà. Lluçà
Alçada: 750 m

Coordenades:

Latitud: 42.05047
Longitud: 2.0353
UTM Est (X): 420169
UTM Nord (Y): 4655830

Classificació

Número de fitxa: 08109 - 141
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Romànic
Segle: XII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIN
Europea – Atributs inspire: National Monument Record – Religios i/o funerari
Observacions protecció: BCIN.Núm Reg-360-MH/Reg. Estatal: R-I-51-0274
Data aprovació: dt., 21/11/2000 - 12:00
Accés: Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat: Privada
Titular: Bisbat de Vic. c. Santa Maria, 1. 08500. Vic
Fitxes associades:
[Monestir de Lluçà](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Compte i Marta Homs

Descripció

El claustre de Lluçà es troba situat al monestir de Lluçà, al cantó de migjorn de l'església de Santa Maria; és una petita peça que centra tot el conjunt arquitectònic. De proporcions reduïdes i de planta irregular, actualment només té un pis d'alçada, ja que el pis superior fou suprimit en les obres de 1967. El claustre està format per quatre galeries, de desigual llargada, amb un total de 18 arcs sostinguts per 22 columnes amb 22 capitells, dos dels quals formats per dos daus de pedra. Les columnes són de proporció bastant esvelta i els arcs presenten una disposició força singular per tal com arrenquen a frec de l'aresta de l'àbac que corona la columna. La mida i les proporcions del conjunt claustral són molt petites i recollides. A cada cantonada hi ha una pilastra massissa la qual limita cada galeria. D'aquestes pilastres surt una arcada cap el vèrtex de les parets laterals, el qual trava la galeria amb els murs perimetrals que l'envolten. Al mur de tramuntana, el del costat de l'església, hi ha la porta original (actualment inhabilitada) adossada a l'angle de ponent i la porta oberta l'any 1967 al centre de la galeria que és la porta que des de l'església dóna accés al claustre. Al mur de llevant, molt modificat i restaurat, hi ha una porta que dóna als horts. A la galeria de migjorn n'hi ha dues més d'obertes, igual que al mur de ponent, una de les quals ha estat tapiada. L'especejat de les galeries és molt ben resolt; així cada arcada té un mateix nombre de dovelles, les impostes tenen un mateix gruix, els capitells unes mateixes mides, els fusts un mateix perfil i les bases són d'un mateix tipus. El coronament de les galeries del claustre és ben resolt i data de la restauració de 1967. A l'angle nord-est del claustre la capella del transsepte de l'església envaeix l'àmbit de les galeries de llevant i de tramuntana del claustre. Aquesta situació és causada per una no coetaneïtat en la construcció de l'església i de claustre, sense que es pugui establir el procés cronològic de la construcció. L'escultura del claustre de Lluçà, que s'ha relacionat amb la de Ripoll, es distribueix per vint capitells (dues de les peces originàries van ser substituïdes per daus de pedra), catorze dels quals són exempts i la resta d'angle. Els capitells i àbacs acusen la influència directa de Ripoll en estil i temàtica: pràcticament la meitat dels capitells del claustre repeteixen models ripollesos i el mateix es pot indicar dels àbacs. La decoració està formada per temes vegetals com fulles, tiges, pinyes i de bestiar amb lleons rampants, àguiles, grius, ocells, etc. Amb cornises d'entrellaços, palmetes i altres ornaments. Només un dels capitells presenta una iconografia antropomòrfica on es representen dues figures, una dona i un home, totalment vestits i asseguts, amb una tija vegetal que els neix entre les cames i que es desenvolupa vers la part alta del capitell, derivant amb sengles fulles. Es pensa que el tema correspon a un passatge de la llegenda oriental de Gilgamesh.

Observacions:

A l'angle sud-est del pati, que és enllosat hi ha una cisterna, amb brocal de pedra i tres peces de ferro forjat en forma d'arcada per sostenir la corriola. El subsòl del claustre és ple de tombes antropomorfes, les quals s'estenen també a l'interior de l'església i per la part posterior del claustre i l'absis.

Història

El claustre del monestir de Lluçà es data del segle XII atenent les similituds que té respecte al claustre del monestir de Ripoll. L'escultura dels capitells i àbacs, molt treballada, és molt variada i només repeteix un motiu al llarg de tota la decoració. Els artistes, considerats formats a Ripoll, van aplicar composicions presents en el taller originari. Gairebé la meitat dels capitells i àbacs són còpies de models ripollesos. Tot i així la temàtica inclou diverses influències, com la ornamentació dels teixits orientals que circulaven per terres catalanes i altres tallers escultòrics actius durant la segona meitat del segle XII. La seva temàtica és

resultat dels models rossellonesos realitzada a Ripoll i, també, de la incorporació d'altres motius de procedència diversa, circumstància que va permetre disposar d'un repertori suficientment ampli per no haver de repetir més d'una vegada un mateix tema dins d'àrea del claustre.

Bibliografia

AADD (1984). Catalunya Romànica. Osona. Volum II. Enciclopèdia Catalana, S.A. FONT, Dani (1992). Resum històric de les parròquies de l'arxiprestat del Lluçanès. (inèdit).

